

geleerden van de Hamafy-school een uitspraak omtrent geboorteregeling heeft gedaan) vat de auteur in het kort de opvattingen samen welke bij de WHO en UNESCO worden gehuldigd; voorstanders van geboorteregeling, vooral voor de overbevolkte landen, staan er tegenover tegenstanders.

Tenslotte gaat de auteur wat uitvoeriger in op de Franse voorschriften en de resultaten daarvan.

Op 23 Juli 1920 werd de Franse Kamer geheel onvoorbereid — op de dagorde stond uitsluitend een bespreking over amnestie vermeld — geplaatst voor een wetsontwerp, waarbij de voorzitter van de Kamer in verband met het urgente nationale belang op onmiddellijke stemming aandrong. Het doel van het ontwerp was de bestrijding van kunstmatige abortus alsook die van anticonceptionele propaganda.

Als motief werd aangevoerd dat „au lendemain d'une guerre où près de 1.500.000 français ont sacrifié leur vie pour que la France ait le droit de vivre, il ne saurait être toléré que d'autres français aient le droit de tirer d'importants revenus de la multiplication des avortements et de la propagande malthusienne”.

Er waren slechts enkele afgevaardigden, die zich ongerust maakten over een dergelijke overijlde manier van handelen. De wet werd met ongeveer 500 tegen 50 stemmen terstond aangenomen.

Kan men thans zeggen, dat de wetgever van 1920 zijn doel, bevolkingsaanwas, heeft bereikt? De kromme, die het geboortecijfer gedurende de afgelopen jaren in beeld brengt, toont van 1920 tot 1940 een voortdurende daling. Kort voor 1920 (na het eind van de 1e wereldoorlog) was er een steile verheffing, evenzo na de 2e wereldoorlog. Omgekeerd lijkt het wel of de abortus criminalis is toegenomen; een uitgebreide enquête te Parijs (het tijdvak wordt niet genoemd) bracht aan het licht dat op de 3.038 gevallen van abortus, 1.424 met zekerheid en 454 waarschijnlijk geheel vrijwillig hadden plaats gevonden.

De auteur besluit, dat de wet van 1920 in Frankrijk niet het gewenste gevolg van bevolkingsaanwas heeft gehad en dat vermoedelijk abortus criminalis in omvang is toegenomen. In de dagelijkse praktijk heeft de wet tot onbevredigende toestanden geleid. Een verloskundige, die het leven van een zwangere met ernstige dystocie met veel moeite heeft kunnen behouden, mag haar niet de juiste middelen aanwijzen om niet meer zwanger te worden. Hetzelfde geldt voor vrouwen met ernstige long- of hartaandoeningen. Als het echtpaar nader vraagt wat zij dan moeten doen om nieuwe zwangerschap te voorkomen, verneemt het slechts „des explications confuses sur la methode Ogino, dont chacun sait le peu d'efficacité ou encore la recommandation très discrète au mari, „de faire attention””.

Literatuur: ¹M. A. LAGROUA WEILL-HALLÉ (1953) *Sem. Hôp. Paris* 29, suppl. bl. 145.

M. M. HILFMAN

INGEZONDEN

Ter bevordering van spoedige plaatsing van de stukken, behoudt de Redactie zich het recht voor, deze zo nodig te bekorten.

BEHANDELING VAN DOOR GOUD VEROORZAAKTE DERMATITIS MET CORTISON¹

Het bezwaar, dat BAL goud inactiveert en daardoor de beoogde antirheumatische werking te niet doet, weegt minder zwaar als de dermatitis zich reeds in het begin van de goudkuur ontwikkelt. Toch kan men zelfs dan gedwongen zijn bij zeer zieke patiënten met uitgebreide erythrodermie, die na BAL niet snel genoeg verbeteren, ACTH of cortison te geven. Wij zagen enkele dergelijke gevallen. Eén dezer patiënten kreeg tussen 7 December 1951 en 18 Januari 1952 in totaal 160 mg goud; op 27 Januari 1952 had zich een uitgebreide erythrodermie

over het gehele lichaam ontwikkeld met sterke afscheiding van sereus vocht via de huid, en temperaturen boven de 39°. Noch de huid-, noch de algemene verschijnselen verbeterden met BAL in vrij hoge dosering. 4 Februari 1952 werd begonnen met ACTH, dat intramusculair moest worden gegeven omdat door de ernstige huidveranderingen geen venae meer bereikbaar waren. Na 6 Februari 1952 bleef de temperatuur normaal en 10 dagen later was de huid vrijwel genezen. In totaal kreeg deze patiënt 550 mg ACTH.

Misschien bestaat nog de mogelijkheid, dat het ontstaan van gouddermatitis door cortison kan worden „uitgesteld”: bij een van onze patiënten, een vrouw, moest een goudkuur wegens toenemende eosinophilie worden afgebroken toen in totaal 40 mg was gegeven. Omstreeks 10 dagen na de laatste goudinjectie werd met cortison begonnen. Na 3 weken moest deze therapie echter worden gestaakt. Een week later ontstond zeer ernstige, gegeneraliseerde erythrodermie met temperaturen boven de 40°. Toen opnieuw cortison werd toegediend, volgde prompt herstel van deze zeer zieke patiënte. Veiligheidshalve werd haar toch ook nog BAL toegediend.

¹S. A. DEN OUDSTEN en M. VAN SCHOUWEN (1953) *N.T.v.G.* 97, 1583.

's-Gravenhage, 20 Juni 1953

C. FRANCKE

BERICHTEN

BUITENLAND

BELGIË. — ANTWERPEN'S GENEESKUNDIGE DAGEN. De zevende sessie van Antwerpen's geneeskundige dagen zal dit jaar van 25-28 September worden gehouden, onder voorzitterschap van dr. E. VAN USSEL. Het secretariaat is gevestigd in het Geneesherenhuis, Louisestraat 8.

— POLIOMYELITIS. In de week van 10 tot 16 Mei werden in verschillende delen des lands 4 gevallen van poliomyelitis aangegeven. De lijders waren kinderen van 16 en 18 maanden, 4 en 6 jaar. „Polio fait sa réapparition” luidt de commentaar (*Bruxelles médical*, 1953, bl. 1237).

CANADA. — PHOTO-WEDSTRIJD. De afdeling Voeding van het Departement van Gezondheidszorg organiseerde in de laatste maanden van het vorige jaar voor alle Canadese burgers (amateur-fotographen) een photowedstrijd met „voeding”, in de ruimste zin, als onderwerp (*Voeding*, 1953, bl. 313).

EGYPTE. — OOGHEELKUNDIG CONGRES. De Egyptische vereniging van oogheelkundigen nodigde ter gelegenheid van haar 50-jarig bestaan zes buitenlandse sprekers uit: COGAN (Boston), EHLERS (Kopenhagen), LINDNER (Wenen), LYLE (Londen), THIEL (Frankfort) en THYGESON (San Francisco). „Die Gastfreundschaft der ägyptischen Kollegen war einmalig”, schrijft de *Wiener klinische Wochenschrift* (1953, bl. 345).

ENGELAND. — JAMES LIND NA TWEE EEUWEN HERDACHT. In 1753 is de eerste editie van LIND's *Treatise on Scurvy* verschenen. Zijn bijdrage tot de praeventie van scheurbuik was niet oorspronkelijk, maar het experiment, dat hij aan boord van het oorlogsschip „Salisbury” nam, maakte een einde aan allerhande onzekerheden. Bij zes paar lijders vergeleek hij de uitwerking van sinaasappels, citroenen, cider, azijn, zeewater en een extractum compositum van knoflook, mosterdzaad enzovoort. Met de citrusvruchten bereikte hij binnen een week genezing (*Brit. med. J.*, 6 Juni 1953, bl. 1265).

FRANKRIJK. — PLETHORA. Ter gelegenheid van de 29e zitting van de „Conseil National de l'Ordre des Médecins” heeft men van de vertegenwoordiger van de Minister vernomen, dat de overvloed van studenten in de geneeskunde in de ambtelijke sfeer van de Rue de Grenelle thans wordt beschouwd „comme un mal auquel il fallait porter remède”.

De president van de „Conseil” achtte een ambtelijke bestudering van de „démographie médicale” dan ook dringend nodig. Een medisch kadaster van Frankrijk en de Franse gebieden over zee is het enige middel ter bepaling van de behoefte aan geneeskundigen in de naaste toekomst. Gij weet allen, zo besloot hij, dat zonder ingrijpen de „pléthore médicale” in enkele jaren van zodanige aard zal zijn, dat de „Ordre” — „gardien de la moralité de la médecine en France” — zijn taak niet meer zal kunnen vervullen (*La Revue du Praticien*, 1953, bl. 1161).

— TUBERCULINEREACTIE VOLGENS TRAMBESTI. In de Academie voor Geneeskunde vestigen enige onderzoekers weer eens de aandacht op de werkwijze van de Italiaan TRAMBESTI, ook wel genoemd de Finse methode, tot onderzoek van de gevoeligheid voor tuberculine. Men